

"Λένε μερικοί πως την ώρα που μιλούσε ο Θεμιστοκλής από το κατάστρωμα του πλοίου του γι' αυτά που συζητήθηκαν, φάνηκε έξαφνα μια κουκουβάγια που πέταξε από τη δεξιά μεριά των πλοίων και κάθισε στην άκρη των καταρτιών· τούτο ακόμη περισσότερο έκαμε τους Έλληνες να αποδεχτούν τη γνώμη του, και ετοιμάζονταν να ναυμαχήσουν."

Λέγεται δ' υπό τινων τὸν μὲν Θεμιστοκλέα περὶ τούτων ἀπὸ τοῦ καταστρώματος [ἄνωθεν] τῆς νεῶς διαλέγεσθαι, γλαῦκα δ' ὄφθῆναι διαπετομένην ἐπὶ δεξιᾶς τῶν νεῶν καὶ τοῖς καρρησίοις ἐπικαθίζουσαν· διὸ δὴ καὶ μάλιστα προσέθεντο τῇ γνώμῃ καὶ παρεσκευάζοντο ναυμαχῆσοντες. Πλουταρχ. Θεμιστκλ. 12.1

Παρόμοιες σκηνές είναι γνωστές από τον Όμηρο. Όταν η Αθηνά μιλάει στον Οδυσσέα, (όταν η θεός εμφανίζεται στον Ήρωα) οι σύντροφοί του δεν την βλέπουν. Ο Όμηρος το διευκρινίζει: **"οὐ πῶς πάντεσι θεοὶ φαίνονται έναργεῖς."** (οι θεοὶ δεν φαίνονται καθάριοι στον καθένα)

Στο συγκεκριμένο Επεισόδιο, εθελουφλία θα φάνταζε, η μή αποδοχή μιας καθ - οριστικής ε μ φ ά ν ι σ η ς, της επώνυμης θεότητας. Την ώρα που ο Θεμιστοκλής μιλάει, **προσ – άρχει,** (ο θεός άρχει, δεν υπ-άρχει) **η παρ - ουσία της θεάς Αθηνάς !!**

8

**"Τούς Έλληνας πρὶν ἐπὶ πολεμίους ἐξιέναι ἄνθρωποκτονεῖν." { Φύλαρχος
Ιστορ.3ος π.Χ.αιώ.}**

Ενώ ο Θεμιστοκλής πρόσφερε θυσίες κοντά στη ναυαρχίδα, του έφεραν τρεις αιχμάλωτους, που ήταν πολύ όμορφοι στην όψη και στολισμένοι με λαμπρά ενδύματα και χρυσά κοσμήματα. Λέγονταν γι' αυτούς ότι ήταν παιδιά της Σανδάκης, της αδελφής του Ξέρξη, και του Αρταύκτη. Όταν τους είδε ο μάντης Ευφραντίδης, επειδή την ίδια στιγμή μια μεγάλη και λαμπρή φλόγα αναπήδησε από το σφάγιο της θυσίας και συγχρόνως ένα φτάρνισμα ακούστηκε από τα δεξιά ως καλό σημάδι, έσφιξε το δεξί χέρι του Θεμιστοκλή και τον προέτρεψε να αφιερώσει τους νεαρούς στον Ωμηστή Διόνυσο και να τους θυσιάσει όλους με ικεσίες προς τον θεό· γιατί έτσι, έλεγε, οι Έλληνες θα εξασφαλίσουν τη σωτηρία και τη νίκη.

Ο Θεμιστοκλής σάστισε, γιατί ο λόγος του μάντη ήταν υπερβολικός και τρομερός· οι περισσότεροι όμως, οι οποίοι, όπως συμβαίνει συνήθως στους μεγάλους αγώνες και στις δύσκολες καταστάσεις, έλπιζαν να πετύχουν τη σωτηρία τους με παράλογα μάλλον παρά με λογικά μέσα, επικαλούνταν με μια φωνή τον θεό και σέρνοντας τους αιχμάλωτους στον βωμό επέβαλαν να τελεστεί η θυσία, όπως υπέδειξε ο μάντης. Αυτά τα διηγήθηκε ο Φανίας ο Λέσβιος,

που ήταν φιλόσοφος και καλός γνώστης της ιστορικής γραμματείας."

[13.2] Θεμιστοκλεί δὲ παρὰ τὴν ναυαρχίδα τριήρη σφαγιαζομένῳ τρεῖς προσήχθησαν αἰχμάλωτοι, κάλλιστοι μὲν ιδέσθαι τὴν ὄψιν, ἐσθῆτι δὲ καὶ χρυσῷ κεκοσμημένοι διαπρεπῶς. ἐλέγοντο δὲ Σανδάκης παῖδες εἶναι τῆς βασιλέως ἀδελφῆς καὶ Ἄρταῦκτου. [13.3] τούτους ιδὼν Εὐφραντίδης ὁ μάντις, ὡς ἅμα μὲν ἀνέλαμψεν ἐκ τῶν ἱερῶν μέγα καὶ περιφανὲς πῦρ, ἅμα δὲ παρμὸς ἐκ δεξιῶν ἐσήμνηνε, τὸν Θεμιστοκλέα δεξιωσάμενος ἐκέλευσε τῶν νεανίσκων κατάρξασθαι καὶ καθιερεῦσαι πάντας ὠμηστῆ Διονύσῳ προσευξάμενον· οὕτω γὰρ ἅμα σωτηρίαν καὶ νίκην ἔσεσθαι τοῖς Ἕλλησιν. [13.4] ἐκπλαγέντος δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους ὡς μέγα τὸ μάντευμα καὶ δεινόν, οἷον εἶωθεν ἐν μεγάλοις ἀγῶσι καὶ πράγμασι χαλεποῖς, μᾶλλον ἐκ τῶν παραλόγων ἢ τῶν εὐλόγων τὴν σωτηρίαν ἐλπίζοντες οἱ πολλοὶ τὸν θεὸν ἅμα κοινῇ κατεκαλοῦντο φωνῆ, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους τῷ βωμῷ προσαγαγόντες ἠνάγκασαν, ὡς ὁ μάντις ἐκέλευσε, τὴν θυσίαν συντελεσθῆναι. [13.5] ταῦτα μὲν οὖν ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ γραμμάτων οὐκ ἄπειρος ἱστορικῶν Φανίας ὁ Λέσβιος εἶρηκε. (Πλουτ. Θεμιστ. 13,2)

Η εποχή του Πλούταρχου, γύρω στο Ο της σύγχρονης Χρονολογίας, είχε δραστικά τροποποιηθεί. Ειδικά ως προς τα Θρησκευτικά θέσφατα. Ακόμη ειδικότερα, ως προς τις αιματηρές Θυσίες. Η κληροδοτημένη Θρησκευτική Εμπειρία, παρέμενε διαιωνιζόμενη, και πάντοτε αναλλοίωτη. Ένα παράδειγμα.

Πολλά χρόνια από την μυθική εποχή του Αθάμαντα, οι απόγονοι της βασιλικής γενιάς, του Φρίξου, χρεωστούσαν μίαν ανθρωποθυσία. Χρεωστούσαν την ανθρωποθυσία του Φρίξου, η οποία τελικά δεν είχε πραγματοποιηθεί. Η επιτακτική εκπλήρωση του χρησμού καταδειχνει, ότι η Κοινότητα είχε απολέσει πλείστα οφέλη, από την μή πραγματοποίηση της μυθικής θυσίας

Έτσι, στα Ιστορικά Χρόνια, και περισσότερο συγκεκριμένα την εποχή του Πλούταρχου, διαιωνιζόταν το εξής. Ο ιερέυς του Διονύσου, σε μια συγκεκριμένη Εορτή, στα εν Βοιωτία τελούμενα ΑΓΡΙΩΝΙΑ, κατεδίωκε τους απόγονους του Φρίξου, και είχε την ευχέρεια να πληγώσει κάποιον έστω θανάσιμα !! Αυτό μάλιστα κάποτε συνέβη. Στο όρος Λαφύστιο.

[Ο Ηρόδοτος καταθέτει μια όχι τόσο γνωστή μαρτυρία. **“ὡς θύεται τε ἐξηγγέοντο στέμμασι πάς πυκασθεῖς καί ὡς σύν πομπή ἐξαχθεῖς.”** (Ηρ. VII,197) (Στο Λαφύστιο) ”θυσιάζονται με το σώμα ολόκληρο σκεπασμένο με στεφάνια, και με συνοδεία επίσημης πομπής.” (μετ. Η.Σ.Σπυρόπουλου)

Η συγκεκριμένη μάλιστα "εξήγηση" δόθηκε στον Ξέρξη, την συγκεκριμένη χρονολογία, 480 π.Χ. όταν κατέβαινε με τον στρατό μέσω της Βοιωτίας, προς την Αττική.]

Ο Πλούταρχος διασώζει την πληροφορία, ότι στην εποχή του, κατά τον χειμερινό εορτασμό των “ΑΓΡΙΩΝΙΩΝ,” στο Λαφύστιο, φονεύθηκε από τον Ιερέα του Διόνυσου μια κόρη από βασιλική γενιά.(Αίτ.Ελλην.38 – Συμπ. 717, F) Το γεγονός θεωρήθηκε έγκλημα, και έκτοτε ο τρόπος επιλογής των ιερέων άλλαξε. Ήδη τα εξανθρωπισμένα ένστικτα και η πολιτισμένη, κυριολεκτικά εκπολιτισμένη, συνείδηση αδυνατούσε να αποδεχτεί τέτοιου είδους θρησκευτικές πρακτικές. Σε τέτοια κομβικά χρονικά σημεία, καθιερώθηκε να μην **απο - σφάττουν** τον άνθρωπον – ιερείον, αλλά απλώς να χαράζουν τον λαιμό του, ώστε πάνω στον

Βωμό, να επιτυγχάνεται η επιζητούμενη ροή αίματος.

Μιά ροή αίματος, απαραίτητη στην Ακολουθία, αφού χωρίς αίμα το δρώμενο, η τελετή δεν εξελισσόταν σε Τελετουργία.....

(σήμερα μια αναίμακτη μυσταγωγία επιτελείται κατά την Κυριακή Ακολουθία πάνω στην Χριστιανική Αγία Τράπεζα. " *τήν ιεράν καί αναίμακτον μυσταγωγίαν ταύτην.*")
Χωρίς θυσία δεν προκύπτει αποτέλεσμα. Με καλλίτερη διατύπωση: Η Θυσία είναι ο ασφαλέστερος τρόπος προσφυγής, και κλήσης της όποιας Θεότητας.

Αυτή ακριβώς η τροποποιημένη πλέον αντίληψη του Πλούταρχου, ενάντια στην "απάνθρωπη Ανθρωποθυσία," δείχνει ότι είχε επίδραση στην Βιογραφία του Θεμιστοκλή. Η περιγραφή του σχετικά με την ανθρωποθυσία των τριών νεαρών Περσών, λίγο πριν την Ναυμαχία, ακροβατεί μεταξύ της παράσυρσης του Θεμιστοκλή από τον όχλο, και στην δική του ανεπηρέαστη, προσωπική συμμετοχή. Όμως και στην μία περίπτωση, και την άλλη, οι Αθηναίοι γνώριζαν. Η Αθήνα ήταν μία από τις δύο Ιερές Πόλεις της αρχαίας Ελλάδας. Τα ξόανα όλων των θεοτήτων της Χώρας γίνονταν από τις Ιερές Ελιές της Αττικής γής. Οι Δωριείς όταν εισέβαλαν στην Αττική το πρώτο που έκαναν ήταν να κόβουν τις Ελιές !!

Κάτι ακόμη που θα ήταν δυνατόν να προστεθεί είναι η γνώση της Φύσης, που είχε η Θυσία των τριών βασιλικής καταγωγής, νεαρών Περσών. Η πραγματοποίησή της προτάθηκε ως εγχείρημα νικηφόρας έκβασης της Ναυμαχίας. Σήμερα δεν μπορούμε να γνωρίζουμε την φιλοσοφία μιας τέτοιας θυσίας. Ενώ η θυσία του βασιλιά Λεωνίδα, προστατεύει αποτελεσματικά την Σπάρτη, και ενώ οι 50 Μεσσήνιοι στρατιώτες που θανατώνονται με λιθοβολισμό, πάνω στον τάφο του Φιλοποίμενα, υποστηρίζουν την Ψυχή του νεκρού αρχηγού στο Μεγάλο Ταξείδι προς τον Άδη, στην προκείμενη περίπτωση, του Θεμιστοκλή, ο μηχανισμός, η ακολουθία της άμεσης θυσιαστικής ωφέλειας, γίνεται δυσδιάκριτη.

Ασφαλώς μεσολαβεί κάποιο κενό Χαμένης Γνώσης. Η μόνη λογική υπόθεση είναι πως στην μάχη καλείται να λάβει μέρος άμεσα, ο **Ωμάδιος Διόνυσος**. Άλλωστε το έθος ήταν ευρύτερο. Και πλέον απάνθρωπο.

"έθνον δέ καί έν Χίω τώ Ωμαδίω Διονύσω, άνθρωπον διασπώντες." (*Ορφ. Υμν. 29,5 Πορφ. Αποχ. 2,55*)

Πολύ πιο εντυπωσιακή είναι κάποια άλλη πληροφορία.

Οι Έλληνες είχαν μια πάτρια συνήθεια, που σχετικά παραμένει άγνωστη.

"Τούς Έλληνας πρίν 'επί πολεμίους 'εξιέναι 'ανθρωποκτονείν." { *Φύλαρχος Ιστορ.3ος π.Χ.αιώ.* }

Αυτό πολύ απλά σημαίνει, ότι πρίν από κάθε εκστρατεία, λάβαινε χώρα μια ανθρωποκτονία. Μιά ανθρωποθυσία, με ιδιότητα πάντα θρησκευτική.

*

Μ' αυτές τις αναφερόμενες εδώ, βεβαιότατα όμως, ελλιπείς προϋποθέσεις, έλαβε χώρα η περίφημη Ναυμαχία της Σαλαμίνας. Με τα όσα εδώ ακροθιγώς παρατέθηκαν, οι Έλληνες ασφαλώς με την βοήθεια των θεών νίκησαν τους πολυπληθέστερους εισβολείς, και

απέτρεψαν έναν αναχρωματισμό του Ευρωπαϊκού Χάρτη.

Αυτό οφείλουμε να το θέσουμε στην βάσανο των ποικίλων Συμπερασμάτων.

Σήμερα υπάρχουν αρκετοί που λένε ότι:

" Κατά την διεξαγωγή των Μηδικών Πολέμων, πολλοί τάσσονται με το μέρος των Περσών" !!!

Υποστηρίζουν ότι : " Οι Έλληνες ό, τι είχαν να δώσουν το έδωσαν."

Και αφήνουν αιωρούμενο ένα λογικό, ή "λογικό" ερώτημα:

"Ποιά θα ήταν σήμερα η Όψη του Κόσμου, αν στην Ναυμαχία της Σαλαμίνας, είχαν επικρατήσει οι Πέρσες !!!

Όμως οι Θεοί αυτής της Χώρας *"τόν άνθρωπιών επιστήμονες,"* γνωρίζουν καλύτερα απ' τον καθένα, την Εύρρυθμη Τάξη του Κόσμου. Είναι γεγονός ότι έκλιναν υπέρ των Ελλήνων. Είναι αρκετό να περιπλανηθεί κάποιος στους λόγους του ιερατικού Αισχύλου, που περιέγραψε με έναν απaráμιλλο τρόπο την Περσική Οδύνη. "

**Αρχή στην πάσα συμφορά, κάποια
θεϊκιά κατάρα ή πονηρόν έκαμε πνεύμα,**

**ένας θεός τον έφτειρ' έτσι το στρατό μας
πάρα πολύ βαραίνοντας απ' το ένα μέρος
τη ζυγαριά μ' όχι ισομετρημένη τύχη.**

Οι θεοί την πόλη προστατεύουν της Παλλάδας.

*

Ο ιερατικός Αισχύλος μεταφέρει με τον πλέον εύστοχο λόγο, την Αιτία, και το Αποτέλεσμα της νικηφόρας Ναυμαχίας: Ο νεκρός Δαρειάνας, παρουσιάζεται στα Σούσα ως Φάσμα, και μέσα σε μια μεγαλειώδη Εντιμότητα, λέει τα ακόλουθα:

[8.109.3] Γιατί δεν είναι δικό μας αυτό το κατόρθωμα, αλλά των θεών και των ημιθέων, που δεν είδαν με καλό μάτι ένας άντρας να βασιλεύει και στην Ασία και στην Ευρώπη, άντρας αθεόφοβος και ακαταλόγιστος, που έβαζε στην ίδια μοίρα τους ναούς των θεών και τις κατοικίες των ανθρώπων, πυρπολώντας και συντρίβοντας τα αγάλματα των θεών, που έφτασε να μαστιγώσει αλύπητα και τη θάλασσα και να της ρίξει αλυσίδες.

*[8.109.3] τάδε γάρ ούκ ήμεϊς κατεργασάμεθα, αλλά θεοί τε και ήρωες, οί έφθόνησαν άνδρα
ένα τής τε Ασίας και τής Εύρώπης βασιλεύσαι, έόντα ανόσιόν τε και άτάσθαλον· ός τά τε
ίρα και τά ίδια έν όμοίω έποιέετο, έμπιπράς τε και καταβάλλον τών θεών τά αγάλματα· ός
και την θάλασσαν άπεμασίγωσε πέδας τε κατήκε.*

Ως Ιστορική πηγή χρισμοποιήθηκε η :

Μνημοσύνη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.

Στάθης Βαλλάς